

ПРОБЛЕМА ЗАПОЗИЧЕНЬ У СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Актуальність дослідження полягає у вивченні проблеми запозичення термінів економіки з інших мов та встановленні співвідношення національного та інтернаціонального у термінотворчому процесі.

У зв'язку зі зростанням політичних, економічних, культурних зв'язків України з іншими країнами посилюється процес запозичення іноземної лексики. У результаті в різних сферах науки і техніки або з'явилися нові терміни, або відбулося переосмислення наявних.

Поширеним є переосмислення значень наявних термінів, яке відбувається під впливом екстралінгвальних чинників. Наприклад, термін безробіття у Словнику української мови (1970 – 1980) зафіксований із таким значенням: «1. Стан, коли не всі можуть знайти роботу, мати постійний заробіток. 2. Брак роботи. 3. Незайманість роботою, якоюсь справою і т. ін., безділля». У Великому тлумачному словнику сучасної української мови(2005) термін безробіття визначається, як «соціальне явище, при якому певна кількість працездатних людей не може знайти собі роботу». Тобто сьогодні поняття «безробіття» розглядається не просто як стан, а як соціальне явище, за якого людина не може реалізувати себе.

Термінологія економіки має багато запозичених термінів. Найбільше серед економічних термінів запозичень з латинської мови, тобто латинізмів, наприклад: дебет, девальвація, індексація, ліквідність, субсидія. На другому місці – запозичення з французької мови: аваль, аванс, гарант, жетон, кадастр. Третє місце за чисельністю посіли англіцизми, оскільки англійська мова набула сьогодні статусу мови світового бізнесу: дисконт, бартер, бізнес, брокер, кліринг. На четвертому місці – терміни, запозичені з італійської

мови, наприклад, валюта, банк. П'яте місце посіли запозичення з німецької мови: вексель, індосат, корн. На шостому місці грецизми: базис, економія, іпотека, нумізмат. Сьоме місце – економічні терміни, запозичені з іспанської мови: ембарго. Восьме – запозичення з голландської мови: лаг.

Процес запозичення термінів відбувається через те, що ми не маємо власних одиниць на позначення тих чи інших спеціальних понять економіки. Тому українські мовознавці сьогодні активно працюють над вирішенням проблеми надмірного входження іншомовної (особливо англомовної) лексики до сучасної української мови загалом та українських терміносистем зокрема.

Однією з актуальних проблем сучасного українського термінознавства є встановлення оптимального співвідношення між національним і міжнародним утермінотворенні. Перед тим, як уводити чужомовну одиницю до системи української мови, варто спробувати пошукати серед національних термінів такий, який зміг би правильно відбити зміст нового запозиченого поняття або ж утворити синонім із національних мовних ресурсів, і саме такий термін використовувати як нормативний. Залишати ж запозичену термінологічну одиницю варто лише тоді, коли жоден із варіантів не підходить.

Таким чином, застосовуючи досвід світових мов-продуцентів і український історичний досвід, національну термінологію економіки можна зробити максимально досконалою.

Гунченко А.О.
НТУ «ХП»

ОСВІТА В УКРАЇНІ

За останній час освіта в Україні зазнала багатьох змін. Поява нових навчальних методів призвела до поліпшення освітнього процесу, який